
Ρεπορτάζ

ΕΡΕΥΝΑ: Παιδιά με σύνδρομο ΝΤΑΟΥΝ (4ο μέρος)

Η αδυναμία τόσο του εκπαιδευτικού μας συστήματος, όσο και του "κράτους - πρόνοιας", που εκδηλώνεται έντονα σε συνθήκες οικονομικής κρίσης και κοινωνικής αναστάτωσης, αφήνει σήμερα πολλά περιθώρια παρέμβασης στο "έργο" των θεσμών της ειδικής αγωγής.

Γιατί, παρά τις εγκυκλίους του υπουργείου Παιδείας προς τους εκπαιδευτικούς για προσεκτική και ιδιαίτερη ψυχοπαιδαγωγική και διδακτική αντιμετώπιση των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, τα προβλήματα διαιωνίζονται και οι υποτιμητικές διακρίσεις στιγματίζουν τη σχολική κοινότητα.

Οχι βέβαια, πως δεν υπήρξαν και δεν υπάρχουν φωτεινές εξαιρέσεις στους ανθρώπους, που ασχολούνται με ομάδες οι οποίες χρήζουν ιδιαίτερης φροντίδας.

Ωστόσο, τα κενά στην ειδική ενημέρωση είναι πολλά και η άγνοια μεγάλη! Για του λόγου το αληθές αναφέρουμε ότι οι άμεσα ενδιαφερόμενοι, ειδικοί φορείς και σύλλογοι έχουν δεχτεί κατά καιρούς πολλές εκκλήσεις από δασκάλους, διευθυντές σχολείων, εκπαιδευτικές αρχές για παροχή εξειδικευμένης πληροφόρησης γύρω από τα τελευταία στοιχεία και τις τυχόν γνώσεις!

Ο σύλλογος γονέων παιδιών με σύνδρομο Down Βορείου Ελλάδος έχει ήδη αφουγκραστεί αυτή την πραγματικότητα και έχει ήδη προχωρήσει στην έκδοση σπουδαίου πληροφοριακού υλικού με τη βοήθεια και τη συνεργασία

αντίστοιχων συλλόγων του εξωτερικού. Κι όλα αυτά, ελπίζοντας ότι θα φανεί χρήσιμος στους δασκάλους, στους κοινωνικούς λειτουργούς, στους εθελοντές και στους επαγγελματίες που ασχολούνται με το συγκεκριμένο αντικείμενο και κυρίως πιστεύοντας ότι η συνεργασία τους θα βοηθήσει το μέλλον των παιδιών. Ας δούμε λοιπόν τι προτείνουν και ποιό είναι το "κλειδί" της επιτυχίας.

Υπομονή και συνεργασία!

Ο εκφραστικός λόγος έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία για κάθε παιδί και το ίδιο ισχύει και για τα παιδιά με σύνδρομο Down. Τίποτα δεν είναι πιο απογοητευτικό για κάθε παιδί από το να μην μπορεί να εκφράσει τις ιδέες και απόψεις του σε άλλους ανθρώπους.

Χρειάζεται μεγάλη υπομονή για να διασφαλίσουμε ότι ένα παιδί με δυσκολία στο λόγο ή στην ομιλία δεν θα αποθαρυνθεί από το να μιλήσει. Πάντοτε να ακούτε προσεκτικά και να φροντίζετε να δίνονται στα παιδιά ευκαιρίες στην προσπάθειά τους να απαντήσουν και να συμμετέχουν στη συζήτηση. Οι ιδέες υπάρχουν. Μπορεί όμως να πάρει λίγο καιρό και αρκετή αυτοπεποίθηση για να εκφραστούν με λόγια ή νοήματα.

Ενθαρρύνετε τα υπόλοιπα παιδιά να είναι υπομονετικά και βοηθήστε τα να καταλάβουν το παιδί πόσο πολύ θέλει να μιλήσει και πόσο δύσκολο μπορεί να είναι γι' αυτό.

Το διάβασμα βοηθά στην ομιλία και το λόγοϊη προφορά των λέξεων όταν διαβάζονται, τείνει να είναι πιο ξεκάθαρη απ' τη φυσιολογική ομιλία του παιδιού. Το διάβασμα βοηθά τόσο στην άρθρωση καθώς και στην ανάπτυξη γλωσσικών μοτίων που δεν περιλαμβάνονται στο ρεπερτόριο του παιδιού. Μπορεί να μην είναι αναγκαίο να ολοκληρωθεί η διδασκαλία των προαναγνωστικών δεξιοτήτων, πριν αρχίσει η ανάγνωση. Η εκμάθηση της ανάγνωσης είναι πιθανό να διευρύνει τον καθομιλούμενο λόγο του παιδιού.

Ενα σύστημα με σύμβολα ή νοήματα, οπτικά ερεθίσματα και χρήση υπολογιστών μπορεί να είναι πολύ βοηθητικά για ένα παιδί με δυσκολία στην ομιλία.

Επειδή τα οπτικά ερεθίσματα αποτελούν μεγάλη βοήθεια για τα παιδιά με σύνδρομο Down, είναι απαραίτητο να διασφαλίζουμε ότι η όραση των παιδιών δεν παρουσιάζει κάποιο πρόβλημα. Επειδή η "γέφυρα" της μύτης είναι μικρή ή ανεπαρκής, τα παιδιά έχουν δυσκολία στο να φορούν τα γυαλιά τους. Οι οπτικοί βέβαια εκσυγχρονίζονται και μπορούν να βοηθήσουν βάζοντας στα γυαλιά διαφορετικό κομμάτι (γέφυρα) στη μέση και μεγαλύτερα χερούλια.

Οι φακοί επαφής έχουν επίσης προσαρμοστεί για τα παιδιά με σύνδρομο Down, αλλά χρειάζονται περισσότερο προσεκτική επιτήρηση. Εάν τα παιδιά φορούν γυαλιά, μπορεί να χρειάζονται καθάρισμα, ειδικά μετά το γεύμα. Σε ένα παιδί με φτωχή όραση θα πρέπει να του επιτραπεί να κρατάει το βιβλίο όπου το βολεύει για να το διαβάσει - ίσως πιο κοντά στα μάτια του ή απομακρυσμένο.

Ενα άλλο μικρό σημείο που θα πρέπει να προσεχτεί είναι ότι τα μάτια του παιδιού μπορεί να δυσκολεύονται να προσαρμοστούν γρήγορα από το έντονο φως στη σκιά και το αντίθετο. Αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να σκοντάφτει το παιδί στις σκάλες, κάτι που ίσως δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ως αδεξιότητα από μέρους του παιδιού.

Ενθάρρυνση για συμμετοχή

Η κινητικότητα δεν είναι πρόβλημα στα παιδιά με σύνδρομο Down εκτός αν έχουν πολλαπλές αναπηρίες. Ωστόσο ο μυϊκός τους τόνος είναι πιο χαλαρός από των άλλων παιδιών και αυτό μπορεί να οδηγήσει σε δυσκολίες στο συντονισμό και στο βάδισμα. Μερικά παιδιά μπορεί να έχουν δυσκολίες στο να περδούν, να τρέχουν και να κάνουν ποδήλατο.

Αυτές οι δυσκολίες μπορεί να δημιουργήσουν απογοητεύσεις στα ομαδικά παιχνίδια και στα σπορ αλλά δεν θα πρέπει να αποθαρρύνουμε τα παιδιά στο να μη συμμετέχουν. Ίσως θα χρειάζεται να τους υπενθυμίζουμε να

χρησιμοποιούν το κυρίαρχο χέρι τους για να κρατήσουν τη ρακέτα, να ρίξουν τους κρίκους.

Η κολύμβηση, ο χορός, οι ασκήσεις και τα παιχνίδια όπς συμπεριλαμβάνονται στο κανονικό πρόγραμμα του σχολείου, θα βοηθήσουν τόσο στην καλύτερη του μυϊκού τόνου και της φυσικής κατάστασης.

Επομένως, η συμμετοχή των παιδιών σ' αυτές τις δραστηριότητες θα πρέπει πάντα να ενθαρρύνεται.

Μερικά παιδιά με σύνδρομο Down μπορεί να τα αναλάβουν κάποια παιδιά της τάξης τους και να τα "προστατεύουν". Οι συμμαθητές/τριές τους πρέπει να ενθαρρύνονται να αλληλεπιδρούν φυσιολογικά με το παιδί με σύνδρομο Down τόσο μέσα όσο και έξω από την τάξη.

Επαινος και προσέγγιση

Αλλα παιδιά λιγότερο ήρεμα χρειάζονται μερικές φορές σταθερή και πειθαρχική αντιμετώπιση για να μάθουν τα όρια. Αν γίνονται συνεχείς εξαιρέσεις για ένα παιδί που συμπεριφέρεται άσχημα ή είναι διαταρακτικό επειδή έχει σύνδρομο Down, δε θα βοηθήσει καθόλου και μπορεί να δημιουργήσει μεγαλύτερα προβλήματα.

Είναι σημαντικό να λάβουμε υπόψη ότι κάποια ξαφνική αναστάτωση του παιδιού μπορεί ν' οφείλεται ίσως στην απογοήτευσή του για κάποια δυσκολία που συναντά ή ίσως στο ότι δεν νιώθει καλά. Εάν κάποιο παιδί πεισμώνει ή αποτραβιέται και μια προσεκτική εξήγηση δεν το επαναφέρει, αξίζει να δοκιμάσουμε να το κάνουμε να γελάσει.

Επίσης πρέπει να επαινούμε την καλή συμπεριφορά παρά να δθουμε σημασία στην άσχημη συμπεριφορά. Κάποιες απλές αμοιβές μπορούν να είναι αποτελεσματικές όπως χρυσά αστεράκια ή ζωγραφιές σ' ένα πίνακα.

Ακόμη θα ήταν πολύ ωφέλιμο να υπάρχει συνεργασία με το σπίτι ώστε η επιθυμητή συμπεριφορά και οι μέθοδοι πειθαρχίας να είναι ενιαίες.

Πολλά παιδιά επηρεάζονται από τις αλλαγές στο συγκεκριμένο τους πρόγραμμα ρουτίνα, ιδιαίτερα εάν είναι ξαφνικές ή δεν τους επεξηγούνται. Είναι σημαντικό επίσης όταν ενήλικοι επισκέπτονται την τάξη να φέρονται στα παιδιά με σύνδρομο Down όπως θα φέρονταν και στα άλλα παιδιά της τάξης.

Η επικοινωνία και η συνεργασία ανάμεσα στο σπίτι και στο σχολείο θεωρούνται ζωτικής σημασίας τόσο από τους γονείς, όσο και από τους δασκάλους.

Οι γονείς μπορεί να θέλουν να συνεχίζουν στο σπίτι αυτό που συμβαίνει στο σχολείο ενισχύοντας και εξασκώντας τις καινούργιες δεξιότητες που μαθαίνει το παιδί τους.

Ενας τρόπος για να επιτευχθεί αυτό είναι να δημιουργηθεί ένα βιβλίο σχολείου - σπιτιού για όλα τα παιδιά, στο οποίο οι ενήλικες (δάσκαλοι - γονείς) να γράφουν σημειώσεις ο ένας στον άλλον. Το βιβλίο του σχολείου - σπιτιού θα πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με την προσωπική επαφή δασκάλου - γονιού, όποτε αυτό είναι δυνατό, γιατί το βιβλίο από μόνο του δεν είναι αρκετό!

[\[Πρωτοσέλιδο Ημέρας\]](#) - [\[Αρχείο προηγούμενων φύλλων\]](#) - [\[Ρεπορτάζ\]](#)
